

ایجاد کتابخانه مجازی

■ دکتر یعقوب نوروزی^۱

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان، دکترای علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی

■ هانسون، آردیس؛ لوبوتسکی، لوین بروس.

■ ایجاد کتابخانه مجازی. ترجمه صدیقه محمداسماعیل.

■ تهران: کتابدار، ۱۳۸۸. ص. ۲۶۱.

■ شابک ۹۷۸-۶۰۰-۵۴۸۹-۲۷-۹

شبکه‌ها پردازش و منتقل می‌شوند. از سوی دیگر کتابخانه مجازی نیز دربرگیرنده هر دوی کتابخانه دیجیتالی و الکترونیکی است که به صورت مجازی وجود دارند. کتابخانه دیجیتالی می‌تواند بدون کتابخانه مجازی وجود داشته باشد، اما در مقابل کتابخانه‌های مجازی نمی‌تواند بدون کتابخانه‌های دیجیتالی باشند. کتابخانه مجازی دسترسی از راه دور مجموعه‌های دیجیتال مانند اسناد الکترونیکی، تصاویر و منابع صوتی و تصویری دیجیتالی شده را فراهم می‌آورد. اینگونه منابع لازم است از سوی کتابداران و حرفه‌مندان اطلاعاتی که نیازهای اطلاعاتی کاربران را می‌شناسند، سازمان‌دهی شوند. خدمات کتابخانه‌های فیزیکی (سنتی) مانند خدمات مرجع می‌تواند بدون وابستگی مکانی از طریق کتابخانه مجازی نیز ارائه شوند. این امر فرصت‌های جدیدی را برای کتابخانه‌ها و کتابداران برای ارائه هرچه بیشتر قابلیت‌های خود فراهم آورده است (شیل بو آجی^۴، ۲۰۰۷).

معرفی کتاب

ویرایش ۲۰۰۳ این کتاب هم درباره مطالعه چگونگی همکاری تیم‌های کتابخانه‌ای برای توسعه و اجرای یک پروژه بین‌دانشگاهی در سیستم کتابخانه‌ای دانشگاه فلوریدا جنوبی^۵ است و هم مروری بر مباحث مرتبط با بحث‌هایی است که آنها را در تصمیم‌گیری مورد توجه قرار داده‌اند. سیستم کتابخانه‌ای دانشگاه فلوریدا جنوبی دارای پنج

کتابخانه مجازی

هم‌زمان با افزایش منابع اطلاعاتی پیوسته و در دسترس قرار گرفتن آنها، رؤیای دستیابی از راه دور به منابع مبتنی بر دانش هر روز بیشتر به واقعیت نزدیک می‌شود. مفهوم کتابخانه‌های مجازی قائل بر شناسایی، انتخاب و سازمان‌دهی منابع اطلاعاتی برای رفع نیازهای کاربران و مخاطبان آنهاست. درباره مفهوم کتابخانه مجازی (برای کسب اطلاعات بیشتر بنگرید به: کوکبی، ۱۳۸۷). برداشت‌های متفاوتی وجود دارد؛ برخی وب جهان‌گستر را کتابخانه مجازی در نظر می‌گیرند. در صورتی که برخی دیگر مجموعه‌ای از یو. آر. ال. آها را بر روی یک صفحه وب کتابخانه مجازی می‌دانند. کتابخانه‌های مجازی دسترسی به ابزارهایی مانند پایگاه‌های اطلاعاتی، مجلات الکترونیکی، خدمات آگاهی‌رسانی جاری، خدمات مرجع و منابع الکترونیکی گزینش‌شده را فراهم می‌آورند. در برخی از منابع اصطلاح کتابخانه الکترونیکی، کتابخانه دیجیتالی و کتابخانه مجازی به طور مترادف به کار رفته‌اند. با این حال همان‌طور که تنانت^۲ (۱۹۹۹) بیان می‌کند، در این میان برخی از تفاوت‌های اساسی وجود دارد. برخی معتقدند که کتابخانه الکترونیکی شامل مواد الکترونیکی و خدماتی مانند نوارهای ویدئویی و دیسک‌های نوری است. در حالی که کتابخانه دیجیتال شامل خدمات دیجیتالی و منابعی است که به صورت دیجیتالی ذخیره شده‌اند و از طریق ابزارهای دیجیتالی و

Virtual Library

کتابخانه دیجیتال
می تواند بدون
کتابخانه مجازی وجود
داشته باشد، اما در
مقابل کتابخانه های
مجازی نمی توانند
بدون کتابخانه های
دیجیتالی باشند

است. زمینه های تحقیقاتی مورد علاقه لوین، بهداشت رفتاری و گرایش های وابسته است.

درباره مترجم کتاب

صدیقه محمداسماعیل استادیار گروه کتابداری و اطلاع رسانی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران است. وی فارغ التحصیل مقطع دکترای علوم کتابداری و اطلاع رسانی از همین دانشگاه و صاحب تألیفات و ترجمه هایی در حوزه های مختلف کتابداری و اطلاع رسانی می باشد.

نقد و نظر

الف) بررسی محتوای کتاب

کتاب از مقدمه مترجم، پیش گفتار و سه بخش مجموعه ها، خدمات و عملکردها، مدیریت و آموزش (شامل ۱۴ فصل) تشکیل شده است. هر فصل از کتاب را یک نویسنده، که همگی در دانشگاه فلوریدای جنوبی فعالیت دارند، نوشته اند.

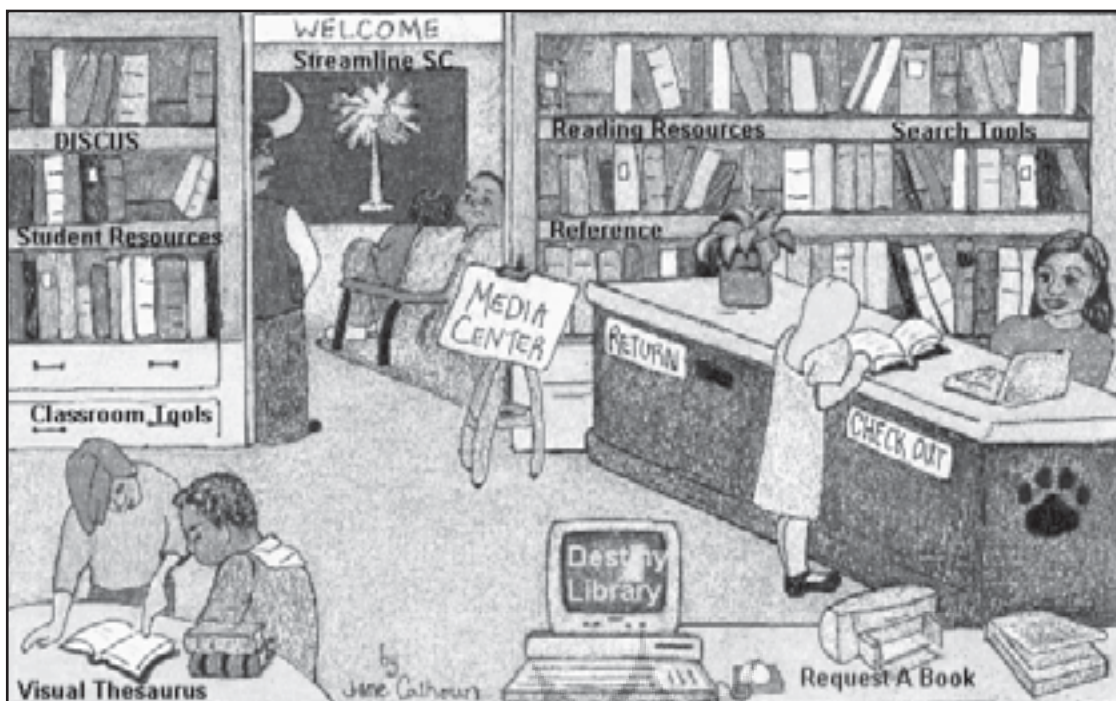
در فصل اول، «تاریخچه و پیدایش فناوری اطلاعات و کاربردهای آن در کتابخانه های دانشگاهی» بررسی شده است. این فصل تغییرات در عملکرد و فرهنگ سازمان ها را برای ایجاد «کتابخانه مجازی» در یک دانشگاه بررسی می کند. همچنین فرایند برنامه ریزی، توسعه و ایجاد کتابخانه مجازی مورد بحث قرار می گیرد. موانع و موفقیت های یک نظام کتابخانه دانشگاهی با چند پردیس مستقل نیز در این فصل بررسی شده است. طرح چالش ها و فرصت های مرتبط با فناوری در سازمان ها و تحولات سازمانی پایان بخش مطالب این فصل است. اگرچه در این فصل درباره مطالعه موردی سیستم کتابخانه های دانشگاه فلوریدای جنوبی اطلاعات کافی ارائه شده، در زمینه مباحث تاریخچه و پیدایش فناوری اطلاعات و کاربرد آن در کتابخانه های دانشگاهی

کتابخانه واقع در سه دانشکده است. دانشگاه علاوه بر ارائه خدمات به دانشجویان در حال تحصیل نسبت به فارغ التحصیلان و استادان نیز خدماتی را به صورت ۷/۲۴ برای دستیابی به منابع اطلاعاتی ارائه می دهد. شایان ذکر است که دانشگاه فلوریدای جنوبی در حوزه پزشکی و رشته های وابسته فعالیت می کند و سیستم کتابخانه ای نیز برای ارائه خدمات به این قشر از کاربران راه اندازی شده است.

مؤلفان اصلی کتاب

آر دیس هانسون^۶ مسئول بخش پژوهش کتابخانه دانشکده علوم اجتماعی و رفتاری دانشگاه فلوریدای جنوبی است. وی در حال حاضر دانشجوی دکتری علوم کتابداری و اطلاع رسانی است. کارشناسی ارشد و کارشناسی خود را به ترتیب در ۱۹۹۰ و ۱۹۷۴ در رشته کتابداری و اطلاع رسانی اخذ کرده است. این مؤلف دارای تألیفات و پژوهش های فراوانی است. وی همچنین در دوره ها و کارگاه های مختلفی شرکت کرده و خود نیز در برگزاری کارگاه های زیادی نقش داشته است. حوزه های تحقیقاتی مورد علاقه وی سیستم های اطلاعات پزشکی، پایگاه های اطلاعاتی، سیستم های اطلاعات جغرافیایی، کتابخانه های مجازی و نظایر آنهاست. هانسون همچنین مدرس علوم کتابداری و اطلاع رسانی در حوزه های خدمات فنی، سازمان دهی دانش، نمایه سازی و چکیده نویسی و فهرست نویسی منابع غیر کتابی است.

لوین بروس لوبوتسکی^۷ دارای دانشنامه دکتری بهداشت خانواده از دانشگاه تگزاس است و دانشنامه کارشناسی ارشد و کارشناسی خود را نیز در همین رشته از دانشگاه ویس کانسین مادنسون^۸ دریافت کرده است. وی دانشیار بخش پژوهش و ارزیابی دانشکده بهداشت دانشگاه فلوریدای جنوبی است. همچنین سردبیری و ویراستاری چندین مجله با موضوعات علوم رفتاری و بهداشت عمومی را برعهده دارد. تنها اثر وی در حوزه اطلاع رسانی و ویراستاری کتاب ایجاد کتابخانه مجازی

مفهوم کتابخانه‌های مجازی قائل بر شناسایی، انتخاب و سازمان‌دهی منابع اطلاعاتی برای رفع نیازهای کاربران و مخاطبان آنهاست

اطلاعات ارائه شده بسیار خلاصه است. این فصل دارای ضمیمه‌ای نیز می‌باشد که در قالب پرسشنامه تهیه شده است که از آن می‌توان برای بررسی پروژه‌های مشابه راه‌اندازی شده در زمینه کتابخانه مجازی استفاده کرد و نتایج یافته‌ها را به پروژه در حال اجرا تعمیم داد.

فصل دوم به «مجموعه‌گستری برای کتابخانه‌های مجازی» اختصاص دارد. در این فصل ابتدا درباره چگونگی پاسخ‌گویی کتابخانه‌ها به الگوی متغیر با ایجاد راهبردهای نوین مجموعه‌گستری بحث، و مسئولیت‌های متغیر مجموعه‌گستری کتابداران در محیط الکترونیکی بررسی شده است. با اینکه توضیحات مربوط به برخی از عناوین، مانند «محتوا» (ص ۳۶) و کنسرسیوم (ص ۳۷)، بسیار خلاصه است، مباحثی مانند ارزیابی منابع الکترونیکی به تفصیل مرد بحث قرار گرفته است. در پایان فصل نیز دو ضمیمه با عنوان «الف. نمونه فرم ارزیابی فروشندگان» و «ب. معیارهای ارزیابی و ملاحظات قانونی» وجود دارد که برای کتابخانه مجازی در حال راه‌اندازی بسیار مفید خواهند بود.

فصل پنجم به «خدمات دسترسی در قرن بیست‌ویک» اختصاص دارد. این فصل امانت بین کتابخانه‌ای، رزرو الکترونیکی، مجوزها، قراردادهای تأثیر آموزش از راه دور در دسترسی منابع و خدمات الکترونیکی را بررسی می‌کند. با اینکه عنوان فصل تداعی‌کننده مطالب خاصی برای خواننده است، مطالب ارائه شده صرفاً مباحث بسیار ساده و اولیه‌ای درباره امانت بین کتابخانه‌ای و رزرو الکترونیکی است و آنچنان که انتظار می‌رود، مباحث عمق چندانی ندارد و مطلب حائز اهمیتی درباره خدمات دسترسی در قرن بیست‌ویک ارائه نمی‌دهد.

در فصل ششم درباره «مسائل فهرست‌نویسی و ابر داده‌ها برای منابع الکترونیکی» بحث شده است. این فصل دیدگاهی کلی از اصول جاری فهرست‌نویسی و مسائل قالب‌های در حال تکامل، همچنین چالش‌های پیش‌روی فهرست‌های دانشگاهی را بررسی می‌کند و ارزیابی مختصری نیز درباره ایجاد پیشینه‌ها برای اشتراک در محیط‌های پیوسته دانشگاهی دارد و در نهایت پیشرفت چارچوب‌های

اطلاعات ارائه شده بسیار خلاصه است. این فصل دارای ضمیمه‌ای نیز می‌باشد که در قالب پرسشنامه تهیه شده است که از آن می‌توان برای بررسی پروژه‌های مشابه راه‌اندازی شده در زمینه کتابخانه مجازی استفاده کرد و نتایج یافته‌ها را به پروژه در حال اجرا تعمیم داد.

فصل سوم به «کتابخانه‌ها در مقام ناشران ویدئویی دیجیتالی» اختصاص دارد. از جمله اهداف این فصل اشاره مختصر به استفاده آموزشی و پژوهشی منابع ویدئویی در محیط‌های دانشگاهی، آشناساختن کتابداران با اشکال مختلف کدگذاری و ویدئویی، بررسی نقاط قوت و ضعف قالب‌های رسانه‌ای و بحث درباره ضرورت وجود یک برنامه جامع با عنایت به توزیع منابع ویدئویی است. این فصل با ترسیم چگونگی به‌کارگیری فناوری پایگاه‌های اطلاعاتی توسط کتابخانه‌های دانشگاهی برای ایجاد فهرست‌های ویدئویی قابل دسترس از طریق اینترنت به پایان می‌رسد. اگرچه توضیحات این فصل مبسوط است، اما عدم ارائه نمونه‌های عینی از مباحث ارائه شده در بیشتر موضوعات، درک آنها را برای خواننده متن با مشکل مواجه می‌کند.

موضوع فصل چهارم، «مرکز داده و تحقیقات سیستم‌های

اگرچه کتاب دارای ترجمه روان است و کار مقابله آن با متن اصلی خوب صورت گرفته است، در مواردی نارسایی‌هایی در رساندن مفهوم و ترجمه دیده می‌شود

جایگزین را برای توصیف منابع پیوسته مرور می‌کند. مطالب این فصل خواننده را با چالش‌های موجود در زمینه سازمان‌دهی منابع تحت وب آشنا، و سؤالاتی را مطرح می‌کند که پاسخ به آنها در این کتاب ممکن نبوده است.

فصل هفتم به موضوع «مرجع الکترونیکی» می‌پردازد. این فصل با تعریف مختصری از مرجع الکترونیکی آغاز می‌شود. سپس الزامات اصلی سیستم‌ها، مسائل دنیای حقیقی شامل خط‌مشی‌ها و استانداردها، رشد بازار و مسائلی در زمینه سواد اطلاعاتی بررسی شده و سرانجام به خدمات مرجع الکترونیکی در آینده پرداخته می‌شود. نویسنده در این فصل کوشیده است مباحث مرتبط در حوزه خدمات مرجع الکترونیکی را پوشش دهد که در این امر نیز موفق بوده است. نکته قابل توجه دیگر پرداختن به عنوان‌هایی همچون سواد اطلاعاتی است که ضرورت آشنایی کتابدار خدمات مرجع الکترونیکی از راه دور را با سایر موارد مرتبط در این حوزه گوشزد می‌کند. در پایان فصل نیز «فهرست وبسایت‌های مفید» در پیوست الف، و «سهم بازار: نگاهی کوتاه اکتبر ۲۰۰۱» در پیوست ب ذکر شده است.

در فصل هشتم «مسائل پیشرفت وبسایت» بررسی می‌شود. این فصل چارچوبی برای پروژه وب کتابخانه‌ای کارآمد ارائه می‌دهد و مباحثی همچون فرآیندهای طراحی، تعیین محتوا و تعریف گستره، ایجاد دسترس پذیری، کاربردپذیری، ساختار سازمانی، مدیریت محتوا، ارزش افزوده، مدیریت سرویس‌دهنده و تأیید اعتبار و دسترسی را مطرح می‌کند. تنوع مباحث ارائه‌شده درباره مسائل مربوط به وبسایت به نظر مناسب می‌رسد، اما باید یادآوری کرد که عمق مطالب و حجم آن به هیچ‌وجه مناسب نیست و مطالب به صورت سطحی بررسی شده‌اند و اطلاعات موجود برای خواننده‌ای که انتظار دریافت مسائل پیشرفت وبسایت‌ها را دارد، کفایت نمی‌کند.

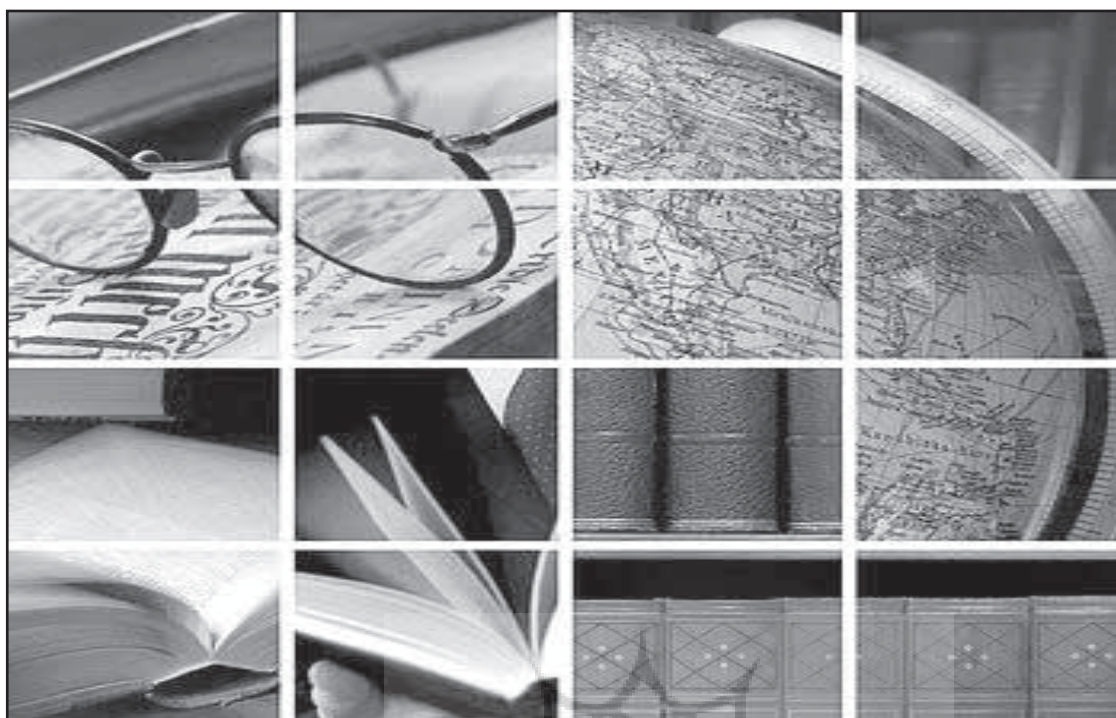
فصل نهم به مسئله «بازاریابی کتابخانه مجازی» اختصاص دارد. این فصل به‌اختصار به مسائل بازاریابی در کتابخانه‌های دانشگاهی و چگونگی ارتباط آن با مسائل بازاریابی کتابخانه‌های مجازی می‌پردازد. مطالب این فصل به‌ویژه درباره بازاریابی در مراسم آغاز به کار کتابخانه مجازی دانشگاه فلوریدای جنوبی اطلاعات عینی خوبی را به‌منزله یک تجربه در اختیار خواننده قرار می‌دهد. پایان بخش این فصل دو ضمیمه «هنرینه بازاریابی؛ کوتاه‌مدت و بلندمدت» و «فهرست رویه‌های بازاریابی» است که می‌تواند نمونه خوبی درباره بازاریابی باشد.

فصل دهم، «آموزش از راه دور»، تاریخچه آموزش از راه دور و تأثیر فناوری بر آموزش عالی را به‌اختصار بیان کرده و در ادامه نقش کتابخانه‌ها را در فراهم‌آوردن خدمات، منابع و فناوری‌های لازم برای رشد و توسعه موسسات دانشگاهی بررسی می‌کند. در پایان نیز مثالی برای بررسی چگونگی تعامل دانشگاه با کتابخانه مجازی در فرایند یادگیری از راه دور ارائه شده است. در این فصل، به‌رغم انتخاب عناوین مناسب، نقش کتابخانه و جایگاه آن در آموزش از راه دور به‌روشنی تبیین نشده است. به‌عبارت دیگر، مطالب بیشتر به بحث آموزش از راه دور اشاره دارد تا نقش کتابخانه‌های مجازی در آموزش از راه دور. بنابراین بهتر می‌بود عنوان دیگری با مضمون «نقش کتابخانه‌های مجازی و آموزش از راه دور» برای این فصل انتخاب می‌شد.

فصل یازدهم به «مسائل مدیریتی کتابخانه هنگام اجرای تغییرات برنامه‌ریزی‌شده گسترده» اختصاص دارد. این فصل با مرور ابعاد نظری تغییر آغاز شده، سپس راهبردهای مدیریت تغییر، اجرای تغییر گسترده برنامه‌ریزی‌شده و ارزیابی کار مورد بحث قرار می‌گیرد. در انتها نیز به مطالعه موردی دانشگاه فلوریدای جنوبی از دیدگاه مدیریت تغییر پرداخته می‌شود. مطالب مربوط به مطالعه موردی مدیریت تغییر در نمونه ارائه‌شده دارای نکات قابل توجهی برای خواننده است و می‌تواند به‌طور ملموس او را با تغییرات، تفاوت‌ها و ابعاد ظریف مدیریت تغییر آشنا سازد. به‌گونه‌ای که در تصمیم‌گیری برای اجرای پروژه‌ها مفید و مؤثر واقع شود.

فصل دوازدهم بحث «انتخاب کارمندان برای انتقال به کتابخانه دانشگاهی مجازی: توانایی‌ها، ویژگی‌ها، و تغییر» را بررسی می‌کند. این فصل به تغییرات انسانی همراه با گذر از منابع چاپی به مجموعه‌های الکترونیکی، خدمات سنتی به خدمات پیوسته، و کتابخانه تحقیقاتی دانشگاهی دهه پیش به کتابخانه مجازی امروزی و آینده را مورد تأکید قرار می‌دهد. این فصل نکاتی را مطرح می‌کند که کمتر مورد توجه قرار گرفته است. از سویی ویژگی‌های شخصی کارمندان مورد توجه قرار گرفته و از سوی دیگر بر مهارت‌های لازم برای کارمندان (کتابداران) تأکید می‌شود. همچنین درباره تأثیر تحولات بر کارمندان و تأثیری که کارمندان می‌توانند در پیشبرد سازمان داشته باشند، بحث شده است. مطالعه این فصل می‌تواند دیدگاه جدیدی را به مسئولان و مدیران کتابخانه‌ها در انتخاب نیروی انسانی مناسب بدهد.

فصل سیزدهم، «آمارهای کتابخانه و ارزیابی نتایج»، در قالب پرسش‌هایی به موضوعاتی درباره جمع‌آوری آمار کاربردی برای منابع الکترونیکی کتابخانه، پرداخته و چالش‌های موجود در زمینه

**این کتاب شرح
مناسبی را دربارهٔ حق
مؤلف و همکاری بین
گروه‌های درگیر در
راه‌اندازی کتابخانه
مجازی^۶ و دست‌یابی
به منابع از راه‌دور را
ارائه می‌دهد**

۳. از بعد تاریخی نیز مباحثی را مطرح کرده و نشان می‌دهد که چگونه نقش کتابخانه‌ها در قرن بیست‌ویکم در حال تغییر است؛
۴. نمونه‌هایی از تغییرات مثبتی را که می‌تواند با فناوری جاری و با استفاده از کار تیمی شامل کتابداران و کاربران ایجاد شود، فراهم می‌آورد.

ب) بررسی ترجمه

از آنجا که مترجم بر زبان و ادبیات انگلیسی مسلط است، ترجمهٔ متن کتاب جز در برخی از فصل‌ها، مانند فصل سوم، شیوا و روان است، به‌ویژه این امر در فصل‌های پایانی بیشتر مصداق پیدا می‌کند. با وجود این می‌توان نکاتی را اشاره کرد که در صورت رعایت آنها بر کیفیت کتاب افزوده می‌شد.

۱. جز صفحهٔ حقوق که عنوان اصلی کتاب در آن آمده است، در جای دیگری، به‌ویژه در پشت جلد که معمولاً در کتاب‌های ترجمه عنوان اصلی و نام نویسندگان آورده می‌شود اشاره‌ای به آن نشده است؛
۲. عدم ذکر معادل برخی از اعلام در پانویس‌ها که در سراسر کتاب زیاد به چشم می‌خورد، مانند
- «ادارهٔ اطلاعات و ارتباطات ملی»؛ «کامینگز، وایت، باون، لازاروس و ایکمن» (ص ۱۴)؛

- «اولبری»؛ «نشست شبکه‌ای» (ص ۲۱)؛

- «مؤسسهٔ بهداشت و روان لوئیز دولاپورتای فلوریدا» (ص ۶۵)؛

- «کتابخانهٔ آلبرت. ار. مان» (ص ۷۵)؛

- «کنسرسیوم ائتلاف بین‌المللی کتابخانه» (ص ۴۴)؛

- «کتابداران مرجع مجازی داکت» (ص ۱۲۵)؛

- «کاربر سیستم» (ص ۱۶۰)؛

- «کندال و ماسارللا» (ص ۱۷۵).

۳. اگرچه کتاب دارای ترجمهٔ روان است و کار مقابلهٔ آن با متن اصلی خوب صورت گرفته است، در مواردی نارسایی‌هایی در رساندن مفهوم

جمع‌آوری داده‌ها، چشم‌انداز فراهم‌کنندگان محتوا و مسائل درگیر در بازنمون را بررسی می‌کند. در پایان نیز نکات ابتکاری در آمارهای کتابخانه‌های الکترونیکی به‌اختصار مرور شده و برخی از سازمان‌ها و فعالیت‌هایشان در این زمینه ذکر شده که البته در مواقعی بسیار خلاصه است. پایان‌بخش این فصل ضمیمهٔ «انواع مقیاس‌هایی که در گردآوری و تحلیل‌های آماری کتابخانه‌ها و فراهم‌کنندگان محتوا باید در مدنظر قرارگیرند» است که می‌تواند برای آمارگیری از فعالیت‌های کتابخانه مفید واقع شود.

فصل چهاردهم به «مهندسی مجدد آموزش کتابداری» اختصاص دارد. تغییرات گسترده در برنامه‌های آموزشی دانشکده‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی ناشی از گسترش روزافزون فناوری‌های رایانه‌ای مستلزم آزمون دوبارهٔ توانایی‌ها و مهارت‌هاست. از این‌رو کتابداران نیازمند کسب تخصص هستند. این تخصص‌ها در حوزه‌هایی مانند مجموعه‌سازی، خدمات مرجع، خدمات فنی، مدیریت کتابخانه و روش‌های تحقیق و تدریس اهمیت دوچندانی پیدا می‌کند. از سوی دیگر تأکید می‌شود که مدرسان نیز باید توانایی‌های موردنیاز در زمینهٔ برگزاری دوره‌ها را با استفاده از شیوه‌های فناوری محور جدید کسب کنند. در پایان فصل نیز بر اهمیت ادامهٔ تحصیل برای کتابداران دانشگاهی آینده و متخصصان کنونی تأکید شده است.

این کتاب شرح مناسبی را دربارهٔ حق مؤلف و همکاری بین گروه‌های درگیر در راه‌اندازی کتابخانه مجازی^۹ و دست‌یابی به منابع از راه‌دور را ارائه می‌دهد. مطالعهٔ کتاب برای کسانی که در زمینهٔ پژوهش‌های کتابخانهٔ مجازی و راه‌اندازی آن فعالیت می‌کنند، مفید خواهد بود. در کل این کتاب چندین هدف را دنبال می‌کند که عبارتند از:

۱. مروری بر نقش کتابداران و متخصصان اطلاعاتی در توسعهٔ کتابخانه‌های مجازی؛

۲. مباحث قانونی و فناورانه در ایجاد کتابخانهٔ مجازی؛

– ترجمه دیده می‌شود. از این نمونه‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد.
– بسیاری از کتابداران، این سیستم را مشکل و غیردوست‌سازانه [پیچیده] تلقی کردند، و برای یادگیری و استفاده از فناوری‌های جدید در بین کارمندان، انگیزه کافی وجود نداشت (ص ۱۸)؛
– لذا استفاده از فناوری به‌عنوان یکی از مزایای عمده تلاش جهت همکاری تأیید شد (ص ۱۹) [بنابراین استفاده از فناوری از جمله مزیت‌های عمده برای همکاری گروهی به‌شمار می‌رفت]؛
– کمیته برنامه‌ریزی کتابخانه‌های مجازی از فهرست توزیع داخلی [موجود داخلی] خود در پیشبرد تحقیق مجازی جهت تشخیص پیشرفت‌های مشابه و سطوح فناوری در مؤسسات گوناگون استفاده کرد (ص ۱۹)؛
– درون‌داد در رضایت کاربران هر دو فقه، بازنگری را هدایت خواهند نمود (ص ۲۳) [درون‌داد و رضایت کاربران موجبات بازنگری و تحول در هر دو زمینه استفاده از فناوری را فراهم خواهند آورد]؛
– کتابخانه‌های دانشگاهی باید در آینده چگونه [چگونگی ارتباط] خود را با کاربران، فراهم‌کننده‌ها، شرکاء و رقیبانشان مرتبط [مشخص] سازند؟ (ص ۲۳)؛
– فرمتی که ۱۵ فریم در ثانیه را جابه‌جا می‌کند، برای شخص سخنگو [گوینده] بسیار مناسب است، اما برای نشان دادن ترتیب عملکردها، آنجا که زاویه و موضع دوربین به‌سرعت تغییر می‌کند، مناسب نیست. بینندگان، نمایش غیرجذاب را به‌ندرت تماشا می‌کنند، لذا منابع زاید [غیرحرفه‌ای] استثنائاً برای تمرینات آموزشی استفاده می‌شوند (ص ۵۶)؛
– دوم غنای رسانه است که با تعیین اکثر رسانه‌های ارتباطی مناسب جهت تعامل با همسانی و نایقینی [عدم اطمینان] سروکار دارد (ص ۱۲۴)؛
– از این شخصیت‌ها [بیابیه‌ها] اهداف و وظایف مرتبط به آن شناخته می‌شود (ص ۱۵۳)؛
۴. عدم یکدستی در استفاده از اصطلاحات فارسی و لاتین و ترجمه‌نکردن اصطلاحات انگلیسی و استفاده از معادل‌های نامناسب برای آنها، مانند:

مآخذ
۱. کوکبی، مرتضی. «کتابخانه‌های واقعی، خودکار، الکترونیکی، دیجیتال و مجازی: بالاخره کدام واقعی و کدام مجازی است؟»، فصلنامه کتاب، ش ۷۳، ۱۳۸۷، ص ۱۲۷-۱۴۲.
Shiloba Gbaje, E. (2007). "Implementing a National Virtual Library for Higher Institutions in Nigeria", LIBRES Library and Information Science Research Electronic Journal Volume 17, Issue 2, pp. 1-15.

پی‌نوشت‌ها:

1. ynorouzi@gmail.com
2. URL
3. Tenant
4. Shiloba G.
5. South Florida
۶. برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد هانسون به این آدرس مراجعه شود: http://library.fmhi.usf.edu/IE/vitas/Ardis_Hanson.pdf
۷. برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد لوین به این آدرس مراجعه شود: <http://cfs.fmhi.usf.edu/staff-details-a.cfm?staffID=114>
8. Wisconsin-Madson
۹. در حال حاضر در وبسایت این دانشگاه کتابخانه مجازی با ویژگی‌های یادشده در این کتاب وجود ندارد. نشانی وبسایت دانشگاه فلوریدای جنوبی از این قرار است: <http://www.lib.usf.edu>

– «هدف‌گرا» برای "Object oriented" (ص ۱۳۷) [شئی‌گرا].
۵. عدم ذکر عنوان‌های کامل اختصارات مانند:
– "DLG" (ص ۷۶)؛
– "TLGER" (ص ۷۴).
شکل کامل این اصطلاحات در ترجمه کتاب نیز ذکر نشده است
۶. مشکلات تاپی
– جداشدن علامت جمع کلمات از اصل کلمه و انتقال آن به ابتدای سطر بعد، مانند (ص ۲۳، ۳۷، ۴۱)؛
– عدم دقت در تعداد پانویس‌ها «مانند (ص ۳۸)
– غلط املائی مانند «آیده‌آل» (ص ۴۱)؛ «افزایش» (ص ۱۸۷)؛ «اتائیر» (ص ۲۱۵)؛ «اب» (ص ۲۲۱)؛ "Christensen" (ص ۲۰۵)؛
۷. نداشتن واژه‌نامه. از جمله موارد اساسی برای کتاب‌های ترجمه با توجه به گزینش معادل‌های خاص و در مواردی نامأنوس، تهیه واژه‌نامه است که می‌تواند نقش بسیار حیاتی داشته باشد.
۸. کتاب اصلی دارای هشت صفحه نمایه است، اما در نسخه ترجمه‌شده، آن نمایه نادیده گرفته شده است. وجود نمایه با توجه به تنوع موضوعات و نوع تدوین و تألیف کتاب در صورت تهیه می‌توانست به خواننده بسیار کمک کند.

– «فالم» (ص ۵۶)، «فرمت» (ص ۵۷ و ۵۹)؛
– «استراتژی» (ص ۳۵ و ۶۱) [راهبرد]؛
– «کنسرسیوم» (ص ۳۷) [تفاهم‌نامه]؛
– «توماسیون» (ص ۹۱) [خودکارسازی]؛
– «چت» (ص ۱۲۷) [گفت‌وگوی هم‌زمان]؛
– «پسامتوسطه» برای "Postsecondary" (ص ۳۸) [تحصیلات دانشگاهی]؛
– «هم‌بندی» برای "Topology" (ص ۶۱) [ریخت‌شناسی]؛
– «واژه‌یابی» برای "Concordance" (ص ۶۴) [کشف اللغات]؛
– «غیرمجاز» برای "Stop words" (ص ۶۴) [لغات زائد]؛
– «تحلیل‌های فضا محیطی» برای "Spatial analysis" (ص ۷۱) [تحلیل داده‌های جغرافیایی]؛
– «مرکز داده‌های فضا محیطی ایداهو» برای "Idaho Geospatial Data Centre" (ص ۷۴) [مرکز داده‌های جغرافیایی ایداهو]؛
– «کانوی سیستم» برای "Convey systems" (ص ۱۲۵) [سیستم‌های کانوی]؛